

[Udenrigsministeren.]

Hr. A. C. Normann gjorde endvidere en bemærkning om vor godkendelse af Portugals kolonipolitik. Vi har på ingen måde godkendt, tværtimod har vi i koloniudvalget i FN gentagne gange pådraget os vor medallieredes og EFTA-partners uvilje på grund af den kritiske stilling, vi har indtaget over for Portugals kolonipolitik. Jeg kan sige til det ærede medlem, at problemet om et konfliktforskningsinstitut er taget op på internationalt plan.

Hr. A. C. Normann bad derefter om at få en redegørelse for, hvad nedrustningsudvalget bestiller. Det skal jeg gerne efterkomme. I øvrigt udgives der jo en beretning, hvori man kan se, hvad udvalget laver i løbet af et års tid — beretningen kommer naturligvis altid med en vis forsinkelse på grund af skrivning og trykning, og derfor har vi ikke 1965-rapporten i orden endnu. Jeg kan dog blandt de aktiviteter, som udvalget har foretaget — ud over, så godt det er gør ligt gennem det skriftlige materiale at følge de forskellige nedrustningsforhandlinger — nævne, at man har haft drøftelse med en række af de andre landes mere fremtrædende folk på nedrustningsområdet. Man har således haft besøg af den assisterende direktør for USAs nedrustningsinstitut, den britiske nedrustningsminister, lord Chalfont, direktøren for instituttet for strategiske studier i Storbritannien, mr. Alastair Buchan, den polske nedrustningsekspert, professor Manfred Lachs, den amerikanske nedrustningsekspert, ambassadør C. H. Timberlake og direktøren for det tyske udenrigspolitiske selskabs forskningsinstitut hr. Wilhelm Cornides. De har alle været til drøftelser med nedrustningsudvalget for at give os så godt et grundlag for vor egen vurdering af udviklingen som muligt.

Jeg er glad for, at hr. A. C. Normann ville overlade u-landenes problemer til næste uge. Det vil jeg følge ham i.

Hr. Kai Moltke kom med en lang bemærkning om kontrolmyndigheden med spredning af atomvåben og refererede til en artikel i New York Times. Det havde jo været helt hyggeligt, hvis hr. Kai Moltke havde fortsat med at referere, hvad der stod i New York Times enten dagen eller 2 dage efter. Da var der nemlig et svar på dette, hvoraf det bl. a. fremgik, at der i kontrollen med

de våben, der indeholder nukleære ladninger, igennem det elektroniske udløsnings-system er en garanti for, at der ikke kan ske en udløsning, medmindre den gennemføres fra det centrale organ, som er amerikansk, og som kun kan handle efter præsidentens tilladelse.

Jeg vil endvidere til hr. Kai Moltke sige, at vor stilling til en traktatligt fastlagt atomfri zone i Norden er den, at det kan overvejes i forbindelse med en almindelig europæisk sikkerhedsaftale. Der er ikke nogen uenighed om, at hvis et sådant bidrag realistisk kan føre frem til dannelsen af en europæisk sikkerhedsaftale, så bør vi overveje det positivt.

Hr. Rimstad mente, at jeg var for fanatisk i visse sager. Det bliver jo altid et temperamentsspørgsmål. Til gengæld må jeg komplimentere hr. Rimstad for særdeles rolighed i netop de samme sager.

Både hr. Diderichsen og hr. Svend Haugegaard talte om, at den udenrigspolitiske meningsdannelse ofte sker på et for ringe grundlag, og det kan man sikkert være enig i. Der kan sikkert skrives flere bøger, der kan sikkert laves flere betænkninger, der kan sikkert gøres en hel del af den art. Der er i øjeblikket overvejelser i gang om at få lavet et eller flere udenrigspolitiske forskningsinstitutter, som utvivlsomt vil kunne bidrage til at skaffe oplysningsmateriale frem.

Jeg vil dog gerne sige, at det, der er den største vanskelighed, er, at læselysten over for dette materiale ikke altid står mål hverken med materialets kvalitet eller omfang. Det er nu ikke så skralt med det udenrigspolitiske oplysningsmateriale i Danmark, som man gerne vil gøre det til, men det kræver en vis indsats, hvis man vil følge med i udenrigspolitik. Jeg siger ikke noget til, at mange mennesker ikke benytter et par timer eller 3 om dagen til at følge med i, dels hvad der sker løbende fra dag til dag, dels i blot en del af den litteratur, der også udkommer på dansk om udenrigspolitiske spørgsmål.

Hr. Diderichsen talte om nedskæringen af FN-styrkerne. Der er ved at ske en nedskæring, men denne nedskæring bliver nu ikke sådan, at vi kommer ned under, tværtimod, vi kommer ikke engang ned på det antal, som er forudsat i den lov, folketinget